

Dersin Adı	Kodu	Yarıyılı	T+U	Kredisi	AKTS
Tarihî Türk Şiveleri-I	5210109	1	3+0	3	6
Ön koşul Dersler					
Dersin Dili	Türkçe				
Dersin Türü	Seçmeli				
Dersin Koordinatörü					
Dersi Veren					
Dersin Yardımcıları					
Dersin Amacı	Tarihî Türk lehçelerini, birbirinden ayrılan özelliklere de dikkat çekerek tanıtmak				
Dersin Öğrenme Çıktıları	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tarihî Türk yazı dilleri hakkında bilgi sahibi olur. 2. Türkçenin ilk yazıtlarından itibaren ortaya konan eserlerini dönem özelliklerine göre inceler. 3. Türkçenin tarihî yazı dilleri arasındaki lehçe farklılıklarını sağlayan özellikleri kavrar. 4. Türk lehçelerinin ses bilgisi özelliklerini metinler üzerinden karşılaştırır. 5. Türk lehçelerinin şekil bilgisi özelliklerini metinler üzerinden karşılaştırır. 6. Türk dilini bir bütün hâlinde öğrenir. 				
Dersin İçeriği	Köktürkçe, Eski Uygur Türkçesi, Karahanlıca, Harezmi Türkçesi, Tarihî Kıpçak Türkçesi				
Haftalar	Konular				
1	Dersin içeriği hakkında genel bilgi verilecek. Kaynak eserler tanıtılacak. Dil, lehçe, şive ve ağız terimleri üzerinde durulacak.				
2	Türk dilinin geçmişteki ve günümüzdeki durumu hakkında bilgi verilecek. Türk lehçelerinin tasnif çalışmaları işlenecek.				
3	Eski Türkçe devrinin özellikleri ve yazılı metinleri tanıtılacak. Orhun Türkçesinin ses, şekil ve söz varlığı özellikleri üzerinde durulacak ve Orhun Türkçesini diğer Türk lehçelerinden ayıran özelliklere dikkat çekilecek.				
4	Eski Uygur Türkçesi devrinin özellikleri ve yazılı metinleri üzerinde durulacak. Eski Uygur Türkçesinin ses, şekil ve söz varlığı özellikleri üzerinde durulacak ve Eski Uygur Türkçesini diğer Türk lehçelerinden ayıran özelliklere dikkat çekilecek.				
5	Eski Türkçe devrine ait metinler üzerinde dil bilgisi incelemesi yapılacaktır.				
6	Orta Türkçe devrinin özellikleri tanıtılacak. Orta Türkçe devrini Eski Türkçe devrinden ayıran özelliklere dikkat çekilecek.				
7	Ara sınav				
8	Karahanlı Türkçesi devrinin özellikleri ve yazılı metinleri üzerinde durulacak. Karahanlı Türkçesinin ses, şekil ve söz varlığı özellikleri üzerinde durulacak. Karahanlı Türkçesini diğer Türk lehçelerinden ayıran özelliklere dikkat çekilecek.				
9	Karahanlı Türkçesi metinleri üzerinde dil bilgisi incelemesi yapılacaktır.				
10	Harezmi Türkçesi devrinin özellikleri ve yazılı metinleri üzerinde durulacak. Harezmi Türkçesinin ses, şekil ve söz varlığı özellikleri üzerinde durulacak. Harezmi Türkçesini diğer Türk lehçelerinden ayıran özelliklere dikkat çekilecek.				
11	Harezmi Türkçesi metinleri üzerinde dil bilgisi incelemesi yapılacaktır.				
12	Çağatay Türkçesi devrinin özellikleri ve yazılı metinleri üzerinde durulacak. Çağatay Türkçesinin ses, şekil ve söz varlığı özellikleri üzerinde durulacak. Çağatay Türkçesini diğer Türk lehçelerinden ayıran özelliklere dikkat çekilecek.				
13	Çağatay Türkçesi metinleri üzerinde dil bilgisi incelemesi yapılacaktır.				
14	Kıpçak Türkçesi devrinin özellikleri ve yazılı metinleri üzerinde durulacak. Kıpçak Türkçesinin ses, şekil ve söz varlığı özellikleri üzerinde durulacak. Kıpçak Türkçesini diğer Türk lehçelerinden ayıran özelliklere dikkat çekilecek.				
Genel Yeterlilikler					
Türk dilinin tarihî lehçelerini ve bu lehçeleri birbirinden ayıran özellikleri öğrenir.					

Kaynaklar
Akalın, M. Vd. (1979). <i>Tarihî Türk Şiveleri</i> , Atatürk Üniversitesi Yayınları, Erzurum.
Argunşah, M. (2014). <i>Çağatay Türkçesi</i> , Kesit Yayınları, İstanbul.
Ercilasun, A. B. (2013). <i>Başlangıçtan Yirminci Yüzyıla Türk Dili Tarihi</i> , Akçağ Yayınları, Ankara.
Gabain, A. V. (2007). <i>Eski Türkçenin Grameri</i> , (Çev. Mehmet Akalın), Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
Güner, G. (2013). <i>Kıpçak Türkçesi Grameri</i> , Kesit Yayınları, İstanbul.
Hacıeminoğlu, N. (2008). <i>Karahanlı Türkçesi Grameri</i> , Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
Tekin, T. (2016). <i>Orhon Türkçesi Grameri</i> , Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
Değerlendirme Sistemi
Ara sınav: % 40
Final: % 60

PROGRAM ÖĞRENME ÇIKTILARI İLE DERS ÖĞRENİM KAZANIMLARI İLİŞKİSİ TABLOSU															
	PY1	PY2	PY3	PY4	PY5	PY6	PY7	PY8	PY9	PY10	PY11	PY12	PY13	PY14	PY15
ÖK1	5	5	5	5	4	4	4	5	5	4	4	4	5	4	5
ÖK2	5	4	4	4	4	3	3	5	5	4	5	4	4	5	4
ÖK3	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	3	3
ÖK4	4	4	5	5	5	4	3	5	3	3	5	5	3	2	2
ÖK5	4	4	3	3	3	5	5	5	5	3	5	5	5	5	3
ÖK6	5	5	5	5	5	5	4	5	5	4	5	5	4	4	4
ÖK: Öğrenme Kazanımları PY: Program Çıktıları															
Katkı Düzeyi	1 Çok Düşük			2 Düşük			3 Orta			4 Yüksek			5 Çok Yüksek		

Program Çıktıları ve İlgili Dersin İlişkisi

	PÇ1	PÇ2	PÇ3	PÇ4	PÇ5	PÇ6	PÇ7	PÇ8	PÇ9	PÇ10	PÇ11	PÇ12	PY13	PY14	PY15
Tarihi Türk Şiveleri I	5	5	5	4	4	4	4	5	5	4	5	5	4	4	4